

Verantwoordelijkheid

Verantwoordelijkheid is noodzakelijk om eigen keuzes te kunnen maken en eigen wegen te vinden. De leerlingen krijgen de gelegenheid om het taakwerk zelf te organiseren. De opgegeven leerstof en de eisen die daaraan worden gesteld, de tijdslimiet, de werkafspraken en de schoolregels vormen de grenzen waarbinnen de leerlingen hun vrijheid leren gebruiken. Een leerling leert verantwoordelijkheid voor zichzelf en zijn omgeving te dragen, als zijn omgeving hem daarvoor de ruimte en mogelijkheden biedt. Door leerlingen meer vrijheid te bieden kunnen zij eigen keuzes maken en een actieve leerhouding ontwikkelen. Maar vrijheid betekent niet dat alles zomaar kan en mag. Het is een taak van de leerkracht om iedere leerling een structuur te bieden om hun eigen verantwoordelijkheid binnen grenzen te leren hanteren. Leerlingen krijgen de ruimte om te ontdekken en te experimenteren, maar worden tegelijk ook geconfronteerd met de relatie tussen wat ze doen en wat dat oplevert. Dat is voor leerlingen een geleidelijk leerproces, waarin zelfkennis en zelfinschatting een grote rol spelen.

Algemene leerlijn verantwoordelijkheid

Groep 1 & 2

- Zelf kiezen op het planbord welke activiteit/taak er op een dagdeel wordt gedaan.
- Zelf bepalen in welke volgorde de taak wordt uitgevoerd.
- Weten waarom zij met de uitleg van de weektaak moeten meedoen.
- Zorg dragen voor hun maatje.
- Zelf een werkplek kiezen binnen de geldende regels.
- De taak binnen de gestelde eisen uitvoeren en afronden.
- Samen met de leerkracht groepsregels maken en zich eraan houden.
- Zich verantwoordelijk voelen voor het materiaal.
- Zorg dragen en verantwoording nemen voor hun maatje.

Groep 3 & 4

- Bepalen in welke volgorde de(dag)taak wordt gemaakt en kunnen dit ook uitvoeren.
- Zelf een werkplek kiezen.
- Bewust een keuze maken met wie wordt samengewerkt
- De verantwoordelijkheid nemen om taken correct na te kijken (vanaf groep 4)
- Verantwoordelijkheid nemen voor hun deel van het huishoudelijke takenbord.
- Weten waarom zij met de inhoudelijke instructie mee moeten doen.

Groep 5 & 6

- Zich aan de planning van de weektaak houden.
- Verantwoorden waarom zij voor een bepaalde planning kiezen.
- De weektaak bijhouden en aftekenen van het werk.
- Weten dat zij hulp nodig hebben n.a.v. hun nagekeken werk.

Groep 7 & 8

- Op basis van eigen initiatief deelnemen aan een instructie die nodig is.
- Een eigen leerdoel behalen.
- Zelfstandig nakijken en gepaste actie ondernemen.
- Verantwoordelijkheid nemen voor het maken en /leren en inleveren van huiswerk.
- Andere kinderen aanspreken op de klassenregels.
- Verantwoording afleggen over hun leerproces.
- Verantwoordelijkheid nemen voor leermateriaal van school.

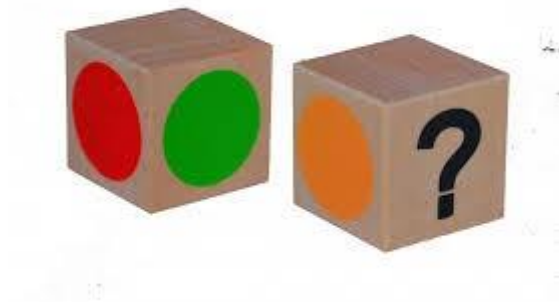
Het eigen leerproces

Het is van belang dat leerlingen leren dat zijzelf verantwoordelijk zijn voor hun eigen leerproces. Het geven van verantwoordelijkheid bij het leerproces zorgt voor motivatie en betrokkenheid. Bijvoorbeeld:

In groep 1 en 2: Onderwerpen die aansluiten bij de interesse van het kind.

In groep 3: Eigen boekenlijst bijhouden.

In groep 4: Werken met blokje zelfstandig werken.

Groep 5: De kinderen stellen zelf de groepsregels op.

Groep 6: Zelf leren plannen in de weektaak.

Groep 7: Zelf een keuze maken wel of niet aan de instructietafel.

Groep 8: Verantwoording voor open podium, feesten, leerlingenraad en voorleeswedstrijd.

In de genoemde voorbeelden zit een opbouw. Vaardigheden die de kinderen op jongere leeftijd hebben eigen gemaakt worden ook op oudere leeftijd toegepast. Zo stellen kinderen in alle groepen aan het begin van het schooljaar hun eigen jaardoelen. Vanzelfsprekend zijn deze doelen in groep 8 van een andere orde dan in groep 1.

Leerlingenraad

Het Schateiland heeft een leerlingenraad. Daarin zitten kinderen uit groep 3 t/m 8. Zij zijn door hun groep gekozen. Deze raad komt regelmatig bijeen om over de gang van zaken op school te bespreken. Uit deze besprekingen kunnen concrete voorstellen richting de directie komen, die te maken hebben met vernieuwingen, verbeteringen en veranderingen.

Leerkrachten staan model

Om kinderen te leren om zich verantwoordelijkheid te gedragen tegenover zichzelf en de wereld, is het belangrijk om ze het goede voorbeeld te geven. Dit kan bijvoorbeeld door met ze te praten over bepaalde verantwoordelijkheden. Maar ook door bijv. met elkaar de klas op te ruimen, waardoor je dagelijks start in een opgeruimde leeromgeving.

Zelfstandigheid en verantwoordelijkheid nauw verbonden

Om leerlingen verantwoordelijkheid te geven en te leren om verantwoordelijkheid te nemen is zelfstandig leren erg belangrijk.

Om dit te goed te kunnen realiseren zijn een aantal zaken van groot belang.

De leerlingen ...

- kennen de groepsafspraken;
- kunnen elkaar helpen zonder voor te zeggen;
- weten waar de materialen te vinden zijn;
- kunnen zelfstandig problemen oplossen;
- zorgen goed voor de werkmaterialen;
- weten wat ze moeten doen als een taak af is;
- kunnen het gemaakte werk zelf nakijken en verbeteren (midden- en bovenbouw);
- kunnen samenwerken;
- weten om te gaan met het blokje (midden-en bovenbouw);
- weten de symbolen van het digibord: de time timer en het gebruik van het stoplicht.

Onderbouw

Op verschillende wijzen maken de kinderen in de onderbouw het nemen van verantwoordelijkheid zich eigen.

- De hulpmatrozen laten het goede voorbeeld zien. Zij assisteren de leerkracht met het uitdelen en opruimen van de gymspullen, buitenspeelmateriaal klaarzetten en opruimen. De groep zorgt voor elkaar met veters strikken en jassen dichtdoen.

- De groepsleider verzorgt de spullen van het groepje bij de werklessen en ruimen deze ook op.

- Alle kinderen zorgen voor eigen spullen, jas op de kapstok en eten en drinken in de koelkast.

- De klas zorgt ervoor dat alles wordt opgeruimd, zodat de volgende dag weer gewerkt kan worden in een opgeruimde omgeving.

Middenbouw

In de middenbouw worden de aangeleerde vaardigheden op het gebied van verantwoordelijkheid verder uitgebouwd.

- De groepsleiders hebben een week lang de taak de leerkracht te assisteren bij uitdelen, ophalen materialen. Het regelen van een activiteit.

- De kinderen zorgen voor eigen spullen, jas op de kapstok en eten en drinken in de koelkast.
- Ieder is verantwoordelijk voor zijn eigen gymspullen. Zorg dragen voor schoolspullen, je eigen laatje en je rode pennenbakje.
- De klas zorgt ervoor dat alles wordt opgeruimd, zodat de volgende dag weer gewerkt kan worden in een opgeruimde omgeving.
- De kinderen van groep 3 en 4 hebben pleinwacht om te helpen problemen op te lossen. Ze hebben een kaart met tips bij zich om te bespreken.

Bovenbouw

Vanzelfsprekend spreken we ook de kinderen aan op het nemen van hun verantwoordelijkheid.

- De weekdienst heeft een week lang de taak de leerkracht te assisteren bij het uitdelen en ophalen van materialen.

- De kinderen zorgen voor eigen spullen, jas op de kapstok en eten en drinken in de koelkast. In de Coronatijd spullen in tas aan de stoel.
- Ieder is verantwoordelijk voor zijn of haar eigen gymspullen. Zorg dragen voor schoolspullen, je eigen laatje en je rode pennenbakje.
- Binnen de school worden er regelmatig knutselmiddagen en of een keuze uur georganiseerd.
- Hierbij hebben de oudere kinderen de verantwoordelijkheid over hun eigen werk/knutselgroepje. Zij begeleiden dan de jongere kinderen.
- Ook worden er open podia en klassen voor klassen geregeld door de groep 8.
- Groep 8 helpt ook bij de voorleeswedstrijd. Zij hebben de verantwoordelijkheid voor de organisatie en de presentatie.

De koppelgroepen

Er is een samenwerking tussen de verschillende bouwen. De kinderen zijn verantwoordelijk voor elkaar en zorgen voor elkaar.

Er wordt voorgelezen door de oudsten, gezamenlijk activiteiten en spelletjes gedaan. De oudsten zijn verantwoordelijk voor de jongeren.

Verantwoordelijkheid buiten de school

Op Het Schateiland leren we de kinderen dat het belangrijk is om goed voor de natuur te zorgen. Verantwoordelijkheid voor de omgeving. De pleinen gezamenlijk opruimen bijvoorbeeld. Afval scheiden (oranje bakje voor het groen afval, plastic scheiden, de oudpapierbak en de bak voor restafval). Een moestuin verzorgen van zaaien, plantjes poten tot water geven.

Zeker voor jongere kinderen geldt dat verantwoordelijkheid in beeld brengen en laten ervaren beter werkt dan hier alleen maar over te vertellen.

Ook willen we dat de kinderen zich verantwoordelijk voelen voor de medemens. De kleutergroepen 1/2 bezoeken regelmatig de Breeje Hendrick om spelletjes te doen.